

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hó
1-én, 10-én és 20-án.
Egyes példány nem kapható.
Előfizetést ár fél évre 5 korona.
Előfizetni csak fél évenként lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTŐZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESTÍTŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Nagy János-utca 1. B.
hova az előfizetési összegek, valamint a
kéziratok küldendők.
Előfizetést ár fél évre 5 korona.
Kéziratok nem lesznek visszatérve.

TARTALOM. Valamikor és most. — A lottógyűjtők. — Vegyesek. — Hirdetmény.

Valamikor és most.

Gyakran az emberek azon csivódnak, hogy egy forgalmi helyen lévő dohánytőzsde minden körülmények között kell, hogy hasznat hozzon, ami az előtti időkben nem úgy volt. De hogy is jövedelmezhetett például 1870. évben egy dohánytőzsde annyit, mint a küszöbön álló 1900. évben, midőn az izlés finomítására az azóta megnövekedett forgalom és más egyéb hozzájárult a dohánytőzsdének más fokra való emeléséhez, mint azelőtt.

Ez azonban téves! Mert bár igaz, hogy a mai tőzsde nagyobb forgalmat csinál, mint azelőtt, sőt többet jövedelmez is, csak az a kérdés, ki számára? A tőzsdetulajdonosnak nem, hanem inkább a háztulajdonosnak, akinek házában a tőzsde létezik és ép úgy a dohányegyedáruság tulajdonosának, tudni illik az államnak.

Az 1870. évig, vagyis 30 év előtt Budapesten alig volt egy tucat dohánytőzsde s ha ezek kizárólag csak a dohány s szivar elárusítással foglalkoztak evi 500 frtnál többet fizettek volna a bolti helyiségért. És már akkor a fővárosban, illetőleg tiz kerületben 800 dohánytőzsde volt. Ma ezen viszony meg van fordítva. Tessek nekünk egy tucat tőzsdet megmutatni, a melyek kizárólag csak a dohánytőzsde üzemből élnek és a boltber 500 frton alóli lenne. Alig hisszük, hogy ez felfalálható volna. Ebből a logikai következtetés abban áll, hogy nagyobb üzleti ber után pedig, miután ezzel a forgalom kapcsolatos, magasabb ber fizetendő.

Azert egész bátran lehet állítani, hogy 30 év előtt egy 10000 frtnyi forgalmu dohánytőzsde sokkal nagyobb hasznat hozott, mint ma, ha az a kétszeresét, vagyis 20000 frtnyi forgalmat csinál is.

Egy dohánytőzsde, amely 30 év előtt 10000 frtnyi forgalmat csinált, már nagyon látogatott utcában vagy uton kellett, hogy legyen. Azonkívül a boltberért legfeljebb 400 frtot kellett fizetnie s azt is csak rendkívüli esetekben. A forgalom utáni berfizetés akkor nem létezett, mert a legmagasabb bér, amely akkor a fővárosban fizettetett évente 24 frt volt. De akkor még az adókövető bizottságok sem voltak, amelyeknek minden érdembe hozott krajezárt ki kellett volna könyvekkel mutatni. Azonkívül akkor még nem volt villanyvilágítás, még kevésbé elegáns üzleti berendezés s a kiadások általában nem voltak oly nagymérvűek, mint ma.

De lássuk csak, hogy áll egy dohány-

tőzsde, amely ma a kétszeres, vagyis 20000 frtnyi forgalmat csinál. Kivéve a nagy forgalmu elegáns utcákat s utakat a főváros területén nem létezik oly hely, amelyen ezen szám eléretnek. Ily utcákban s utakon azonban egy csak némilg megfelelő üzlethelyiség 1000 frtba kerül, ahhoz járul még az egyszerű tőzsbér 200 frt, a III. oszt. keresti 150 frt, a világítás s fűtés 200 frt, a legalább egy szolgálattelvő személynek fizetése 400 frt és mielőtt még más egyéb költségeket említenek, elszámolunk a 20000 frt árúnak az egész nyereséget.

Vajjon ez a 30 év előtti viszonyoknak megfelel-e? Ó nem! A 10000 frtnyi értékű árúnak eladása nem hozott többet 800 frtnál, azonban elesett a bér, adó, személyzet és világítás, elesett a horribilis boltbér, amennyiben akkor 3—400 frtert egy egészen megfelelő helyiséget lehetett kapni. Röviden szólva, sokat nem lehetett keresni, de mégis lehetett legalább valamit keresni. Ahhoz járult még, hogy a tőzsdéhez támasztott igények nem voltak oly tulcsigázottak, mint az jelenleg követeltetik s kívántatik.

Harmincz év előtt a fővárosban alig volt több ötven dohánytőzsdénél, amelyekben leányok lettek volna alkalmazva. Ma csak keves dohánytőzsde van, ahol alkalmazva nem lennénk. És ez nagyon természetes! A többlet fogyasztás, mely a háztulajdonosok s az államnak hasznat hoz, megkövetel több munkaerőt és miután az, ha idegen erő igénybe vétetik, penzbe kerül, az üzletnyereség természetesen jelentékenyen csökken.

Hogyha a dohánytőzsdék teren az egykori s jelenlegi viszonyokat akarjuk összehasonlítani, akkor a jelenlegi állapot hátrányosabb; mert nincs tér, amelyen a költségek öt, sőt tízszeresen emelkedtek volna, mint ezen a teren, ami a kétszeres forgalom mellett is még mindig minust kell, hogy eredményezzen. Holott más teren s más üzletnél a fokozódott bevétel lehetségesé teszik, a mennyiben vagy a forgalmat ki lehet bővíteni, vagy az árut el lehet jobban helyezni s több haszonnal értékesíteni, holott a dohánytőzsdénél ily manipulációk teljesen ki vannak zárva. A dohánytőzser nem árulhat el több árut, annál kevésbé képest azt tetszés szerinti árban értékesítheti.

Hogyha a boltbér, a személyzet, a világítás stb. még oly nagy, a dohánytőzser csak arra a haszonra van utalva, amely meg van engedve s egy fillérrel sem többre. És ez az a rossz, amely oly végzetes eredményre vezet néha, hogy nem csoda, ha az a stereotyp szó

dohánytőzsnymor létezik. Igen is, van dohánytőzsnymor es pedig oly nagy, hogy erről álmodni sem lehet. A szerencsétlenség még általt tetéztetik, hogy a hatóságok, ugy mint a laikusok, nem kevésbé a dohánytőzsde tulajdonosok maguk azt hiszik, hogy az általuk beszedett összegeknek hasznat kell hajtani.

Ugy hisszük, hogy bebizonyítottuk, hogy kisebb forgalom mellett sokszor többet lehet nyerni, mint nagyobbánál, a mi legalább a dohányárusoknál ez az eset.

A lottógyűjtők.

A volt lottógyűjtőktől sok levél érkezik hozzánk, a melyben lapunk utolsó cikkének nagy jelentőségét tulajdonitanak, ugy, hogy kénytelenülve érezzük magunkat a sok beküldő kérelmének helyt adni s a felől véleményünket nyilvánítani.

De mielőtt azt tennők, még egyszer ki akarjuk jelenteni, hogy a szóban levő úgy a magy. kir. pénzügyminiszterium részéről befejezett dolog, azért minden e tekintetbeni lépés másra nem irányulhat, mint a pénzügyminiszternek a kegyét kikérni.

Most csak az a kérdés, vajjon ő Exellentiaja, a pénzügyminiszter, arra való tekintettel, hogy egy végeredményében befejezett dolog egy új tárgyalásnak tárgyát képezheti-e és hajlandó-e a jogában álló kegyet gyakorolni és erre a következőképen válaszolunk.

Már az utolsó ebbeli cikkünk, a mely ezzel a kérdéssel foglalkozik, megmondja, hogy azon feltételek, melyeket az osztálysorsjáték sorsjegyeihez kötöttek, nem mentek teljesedésbe. Arra való tekintettel, hogy a veszteségnek bizonyos részét azzal akarták kárpótolni, hogy ezen sorsjegyek elárusításából nem kicsinylendő jövedelemben fognak részesülni, a lottógyűjtők ezen engedélyezett kis kárpótlást, a mely az államnak három évre summa summarium 60.000 frtba került, meg sem kísérelték kiszákmányolni. Ezt azon okból nem tették, mert abból a feltevésből indultak ki, hogy utóvégre a nyereségből, ha kisebb mértékben is, részesülni fognak. A tapasztalat azonban azt igazolja, hogy e reményben alaposan csalódtak.

Az osztálysorsjáték sorsjegyeinek elárusítása nem hoz semmi hasznat, mert a volt lottógyűjtők, a kizról a szabadsalom megadásánál elfelejtkeztek, kényszerítve vannak ezen sorsjegyeket a harmadik vagy negyedik kézből venni. Miután az a társaság, mely az osztálysorsjátékot kibérelte, azt a jogot nyerte az elárusítás teren azt tenni, a mit belátása szerint akar, önkénytelenül egy új egyedáruság lett alkotva, a mely az érdekeltektől teljesen ki lesz szákmányolva.

Az a részvénytársaság, a mely az osztálysorsjátékot üzi, biztosan akar haladni s minden risikó nélkül a befektetett tőkének kamatait

behozni. Ezen czélt el is érte, a mennyiben a sorsjegyek egész mennyiségét, a mely rendelkezésére áll, biztos kezekbe adta.

Természetesen ezen biztos kezek tetszés szerint diktálnak s azok, akik a sorsjegyeket árusítani akarják, azoknak ki vannak szolgálatva. Eredetileg azt hitték, hogy az osztály-sorsjáték igazgatósága köteles lesz első sorban a volt lottógyűjtőket a sorsjegyek elárulásánál figyelemre méltatni.

Hogy ha ez bekövetkezett volna, akkor lehetetlen volna az osztály-sorsjáték sorsjegyeinek elárulásáról szó, de így csak azon volt lottógyűjtők foglalkoznak a sorsjegyek elárulásával, a kik akarnak, de ezek nem kereshetnek semmit, mert a risikót magukra vállalták, míg azok a kiknek nincs risikójuk e mellett meggazdagodnak.

Ez bizonyult be azóta, mióta a kislottó megszünttetett s az abból származó romboló következmények a melyek mind jobban előtérbe nyomulnak, a volt 600 becsületes lottógyűjtőt szegényebbé és szegényebbé tették. Most csak az a kérdés, vajjon a m. k. pénzügyminiszterium, a mely az osztály-sorsjáték fölött még mindig felügyeletet gyakorol, hatalmi szavával ezt az állapotot megváltoztatni akarja.

Hogy ha ez lehetséges és a m. k. pénzügyminiszterium ezt tenni akarja, akkor a nagyon megkárosított lottógyűjtőkön könnyen lehetne segíteni. Hogy ha ez azonban keresztülvihető nem volna, még is hisszük, hogy ha a lottógyűjtők a viszonyok kellő esetelése mellett lépéseket tennének, Ó Exzellenziájára a pénzügyminiszter ezen indokok mérlegeléséből talán hajlandó lenne kegyet gyakorolni.

Az egyes volt lottógyűjtők ama kérdésére, hogy milyen tanácsot adhassunk nekik, hogy czélukat elérjék, arra csak azt válaszolhatjuk, hogy vajjon a lottógyűjtők itt első sorban jön figyelembe egyhangulag és testületileg akarnak-e ily mozgalmat megindítani és kezdeményezni.

Hogy ha ez megtörténik, akkor kérésük teljesítésére kedvező kiállítás lehetne.

Mi szívesen fogjuk őket ebben támogatni és hathatósan közreműködni, hogy ha arról van szó, helyzetükön javítani. Sajnálattunkra azonban ehhez segítségünket meg kell tagadnunk, hogy ha e tekintetben egyesek bennünket felakárnának kérni. Mi úgy hisszük, hogy minden embernek azon kell lennie, hogy érdekeit, a melyek ezzel kapcsolatosak mint ezen esetben, megvédeni tudja. Azonban ez fáradságot s kitartást igényel, a melyekre okvellenül szükség van. Ilyen néha a legigazságosabb kérelmek, csak akkor meg nem tagadhatók, hogy ha azok az érdekeltek egész közösségetől indulnak ki.

E szerint a volt lottógyűjtőknek csak azt tanácsolhatjuk, hogy ezen ügyüket maguk között megbeszéljék és maguk között elhatározásra jussanak arra nézve, a mit tenni akarnak. Azt az utat, melyet választani kell, már is megmutattuk s nem fogunk késni még más utakat felkutatni, a melyek a czélhoz vezetnek, hogy ha a lottógyűjtők maguk között e felől tisztába jöttek.

Vegyesek.

A közös költségek emelkedése. Mint a delegációk tanácskozásaira való előkészületek idején mindig, most is élénken foglalkoztatja a politikusokat az a kérdés, hogy a közös kiadások milyen mértékű emelkedésére várható a közös kormány részéről előterjesztésben. Nemcsak a hagyomány, de a tapasztalat is bizonyítja, hogy ilyenkor leginkább a hadügyminiszter követeléseitől kell félni. Az idén azonban a tulságos félelem nem indokolt. A legutóbbi idők politikai szerencsétlenségei egy dologban szerencsésézők voltak, tudniillik abban, hogy a közös költségekben a tulságos nagy követeléseket megakadályozzák. Az a bizonytalanság, mely a

körül mutatkozott, hogy a delegációk egyáltalában megalakulhatnak-e, vagy nem, már-már azt a tervet sugallta a kormányoknak, hogy a közös ügyeket delegációk nélkül intézzék el. Ez az elintézés ideiglenes lett volna s úgy terveztek, hogy a közös ügyek a statusquóban maradjanak. A tervre azonban megegyezés nem létesülhetett s maga a külügyminiszter is kijelentette, hogy a közös ügyek ellátása csakis a delegációk közreműködésével történhetik. Így érkezünk az év utolsó harmadához, mikor kiállítás nyílt rá, hogy a közös ügyeket az ezekre a törvénybe rendelt bizottságok intézhetik el. A késői idő azonban kívánatosá tette, hogy semmi olyan változtatás ne történjék a költségvetésben, mely a parlamentek ellenállását feltétlenül előidézhethetné, esetleg azt is, hogy idejében be nem fejezhetné a tárgyalásokat. Ezenkívül a pénzügyi helyzet kedvezőtlen volta is óvatosságot parancsolt. A hadügyminiszternek vannak tényleg kívánságai, különösen az új gyorstüzelő ágyúk beszerzésére, továbbá a haditengerészet főnöke is több új hadihajó beszerzését sürgeti; ezeken kívül a külügyminiszter a konzulátusok szaporítására kér több költséget. A már említett indokok miatt azonban erre az esztendőre a minimumra redukálták s mint most beavatott helyről jelentik, a közös költségvetés a tavalytól lényegesen eltérést nem mutat, vagyis olyan tulkövetelések, melyek meglepetéseket okozhatnának, nem foglaltatnak az előterjesztendő javaslatokban. Mindössze a katonatisztek fizetésének fölemelése és a legénység élelmendezésének javítására való új költségeket veszik fel a tavalytól eltérve a költségvetési előirányzatban.

Segédszerkesztő: Heltai Nándor.

1065—¹/₂

HIRDETMÉNY.

Ezennel közhírré tételük, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szabadalmazott Osztály-sorsjáték (V. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főlárúsítóknak elárúsítás végett kiadattak. — A Magyar Királyi Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztály-sorsjáték Sorsolási Terve

ötödik Sorsjáték.

100.000 sorsjegy 50.000 nyeremény

Első osztály. Bétét 12 korona. Huzás: 1899. november 16. és 17.		Második osztály. Bétét 20 korona Huzás: 1899. december 12. és 13.		Harmadik osztály. Bétét 32 korona. Huzás: 1900. január 9. 10. és 11.		Hatodik osztály. Bétét 24 korona. Huzás: 1900. március 13-tól aprilis 10-ig.			
Nyeremény	Korona.	Nyeremény	Korona.	Nyeremény	Korona.	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben Korona 1.000,000 (Egy Millió)			
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000				
1 "	20000	1 "	25000	1 "	30000				
1 "	10000	1 "	10000	1 "	20000				
1 "	5000	1 "	5000	1 "	15000				
3 "	2000	3 "	3000	3 "	10000				
5 "	1000	5 "	2000	5 "	5000				
8 "	500	8 "	1000	8 "	2000				
30 "	300	20 "	500	10 "	1000				
50 "	100	60 "	300	70 "	500				
2900 "	40	3900 "	80	4900 "	130	637000			
3000 nyer.	Kor. 240000	4000 nyer.	Kor. 477000	3000 nyer.	Kor. 898000	1 jut. kor. 600000 600000 1 nyer 400000 400000 1 á 200000 200000 1 " 100000 100000 1 " 60000 60000 1 " 40000 40000 2 " 30000 60000 3 " 20000 60000 20 " 10000 20000 50 " 5000 250000 400 " 2000 800000 720 " 1000 720000 1000 " 500 500000 27800 " 200 556000 30000 nyerem. és jut. Kor. 9,560,000			
3900 "	170	663900		3900 "	200			780000	
4000 nyer.	Kor. 984000			4000 nyer.	Korona 1610000				
Negyedik osztály. Bétét 40 korona. Huzás: 1900. január 31. és február 1.		ötödik osztály. Bétét 32 korona. Huzás: 1900. február 21. és 22.							
Nyeremény	Korona.	Nyeremény	Korona.						
1 á	90000	1 á	100000						
1 "	30000	1 "	30000						
1 "	20000	1 "	20000						
1 "	15000	1 "	15000						
3 "	10000	3 "	10000						
5 "	5000	5 "	5000						
8 "	2000	8 "	2000						
10 "	1000	10 "	1000						
70 "	500	70 "	500						
3900 "	170	663900							
4000 nyer.	Kor. 984000								

Az I. osztály huzása 1899. évi november 16. és 17-én lesz. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és kir. közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Vigadó termeiben. — Sorsjegyek a Magyar Királyi Szabadalmazott Osztály-sorsjáték valamennyi elárusítóitól kaphatók.

Budapest, 1899. évi október hó 15-én.

MAGY. KIR. SZABADALMAZOTT OSZTÁLYSORSJÁTEK IGAZGATÓSÁGA.

Lónyay

Hazay

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS).

INHALT. Eins' und Jetzt. — Die Lottokollikanten.

Einst und Jetzt.

Da streiten die Leute öfter darüber, dass eine Tabak-Trafik auf einem frequenten Posten unter allen Umständen einen ziemlichen Nutzen abwerfen müsse, was in früheren Epochen nicht der Fall war. Denn, wie sollte auch eine Tabak-Trafik im Jahre 1870 zum Beispiel so viel abgeworfen haben, wie im Jahre 1900, das nun bald da sein wird, zumal die Verfeinerung des Geschmacks, der seither zugenommene Konsum und noch manches Andere dazu beigetragen haben, das Trafikwesen auf eine ganz andere Stufe zu stellen, als wo es früher gestanden.

Doch weit gefehlt! Wohl wahr, die Trafik von heute macht einen ungleich höheren Konsum gegen früher, sie bringt sogar mehr ins Verdienen, doch es fragt sich nur für wem? Für den Besitzer der Trafik gewiss nicht, viel eher für den Besitzer des Hauses, wo sich die Trafik befindet, sowie für den Besitzer des Tabak-Monopoles, nämlich den Staat!

Bis zu dem Jahre 1870, also vor 30 Jahren, dürfte es kaum in Budapest mehr als ein Dutzend Trafiken gegeben haben, die, wenn sie ausschliesslich sich mit dem Verkaufe von Tabak und Zigarren befassten, nicht mehr als 500 Gulden an jährlicher Gewölbmiete bezahlten. Und damals schon gab es ungefähr 800 Trafiken in der Hauptstadt, beziehungsweise in den zehn Bezirken derselben. Heute ist das Verhältnis ein Umgekehrtes. Man zeige uns ein Dutzend Trafiken, die ausschliesslich von ihrem Trafik-Berufe leben, wo eine Gewölbmiete unter Fünfhundert Gulden ausmacht. Wir glauben kaum, dass solche anzutreffen sind. Die logische Folgerung besteht nun darin, dass nach einem höheren Miethzinse eine höhere Steuer, nach einer höheren Steuer, da damit der erhöhte Konsum verbunden ist, auch ein höherer Pacht bezahlt werden muss.

Kühn kann man daher die Behauptung aufstellen, dass ein Konsum von 10,000 Gulden vor dreissig Jahren dem Trafikanten einen weit grösseren Nutzen abwarf, als wenn er dormalen das Doppelte, somit 20,000 Gulden konsumiren würde.

Eine Trafik, die vor dreissig Jahren 10,000 Gulden konsumirte, befand sich bereits in einer sehr frequentirten Strasse. Gleichwohl wurde als Gewölbmiete hierfür nicht mehr bezahlt als höchstens 400 Gulden und das auch nur in ausserordentlichen Fällen. Die Bezahlung der Pachtsumme nach dem Konsum existirte nicht, denn die höchste Pachtsumme, welche damals in der Hauptstadt entrichtet wurde, belief sich — wie wir uns erinnern — auf 24 Gulden jährlich. Auch gab es damals noch keine Steuer-Kommissionen, denen jeder verdiente Kreuzer buchstäblich ausgewiesen werden musste. Ausserdem gab es natürlich weder effektisches Glühlicht, noch eine elegante

Geschäftseinrichtung und die Kosten im Allgemeinen waren gar nicht in dem Masse gekannt, wie sie heute existiren.

Doch sehen wir, wie es um eine Trafik bestellt ist, welche dormalen das Doppelte also 20000 Gulden konsumirt. Mit Ausnahme der frequentesten, elegantesten Gassen und Strassen der Hauptstadt, dürfte es überhaupt keine Gegend im Bereiche Budapest's geben, wo diese Ziffer erzielt wird. In solchen Gassen und Strassen aber kostet ein halbwegs zweckmässiges Lokal zumindest 1000 Gulden, dazu kommt noch die einfache Pachtzahlung von 200 Gulden, die Einkommensteuer von 150 Gulden, die Beleuchtung und Heizung von 200 Gulden, die gewiss nothwendige Bedienung von einer Person im Gehalte von 400 Gulden und somit hätten wir, bevor wir noch andere vorhandene Spesen überhaupt erwähnen, den ganzen Nutzen, welchen der Verschleiss von 20,000 Gulden Waare einträgt, auch vollständig verrechnet.

Ob dies im Verhältniss vor dreissig Jahren nicht ebenso war? O nein! Die 10,000 Gulden verkaufter Waare brachte allerdings nicht mehr als 800 Gulden ein, allein es entfielen Pacht, Steuer, Personal, Beleuchtung, es entfiel die horrende Gewölbmiete, indem für 3—400 Gulden ein ganz respektables Lokal zu haben war. Kurz gesagt, man verdiente nicht viel, aber man verdiente zumindest Etwas. Dazu trat noch, dass die gestellten Anforderungen, welche an die Trafik gerichtet wurden, keine solch hochgeschraubte waren, wie dies allmählig im Zeitelaufe verlangt und gewünscht wurde.

Vor dreissig Jahren dürfte es in der Hauptstadt kaum mehr als ein halbes Hundert Trafiken gegeben haben, wo Ladenmädchen beschäftigt waren, Heute gibt es nur sehr wenige Trafiken, wo keine beschäftigt sind. Und das ist ganz natürlich! Der Mehrkonsum, welcher bloss dem Hausbesitzer, sowie dem Staate zu Gute kommen, erfordert eine erhöhte Arbeitskraft und da eine solche, wenn fremde Hilfe in Anspruch genommen wird, immerhin Geld kostet, so vermindert sich naturgemäss das Erträgniss des Geschäftes ganz bedeutend.

Wenn man Vergleiche zwischen Einst und Jetzt auf dem Gebiete des Verschleisswesens anstellen will, so fallen dieselben zu Ungunsten der Gegenwart unbedingt aus; denn mehr als auf jedem anderen Gebiete haben sich die Kosten vervielfacht und häufig auch verzehnfacht, was selbst bei einem doppelten Konsum noch immer ein Minus ergeben muss. Während auf jedem anderen Gebiete und in jeder anderen Branche die gesteigerten Ausgaben gesteigerte Einnahmen möglich machen, indem entweder der Konsum ausgedehnt werden kann, oder die Waare besser angebracht, mit mehr Nutzen abzusetzen möglich ist, entfallen derartige Manipulationen bei

dem Tabak-Verschleisser gänzlich. Er kann weder mehr Waare absetzen, noch zu einem ihm beliebigen Preise verkaufen. Mag der Miethzins, das Personal, die Beleuchtung etc. noch so gross sein, der Trafikant ist darauf angewiesen, ein ihm vorgeschriebenes Quantum Nutzen einzuheimsen und keinen Heller mehr. Und das ist so schlimm und wirkt so verhängnissvoll mitunter, dass es nicht Wunder zu nehmen braucht, wenn das stereotype Wort Trafikantenehend vorhanden ist. Jawohl, es gibt ein Trafikantenehend und zwar ein solch grosses, von dem man sich es kaum träumen liesse. Das Unglück wird aber noch wesentlich dadurch vergrössert, indem sowohl die Behörden, wie auch der Laie, nicht minder aber auch oft der Eigenthümer einer Trafik selbst es vermeint, dass die Riesensummen, welche vereinahmt werden, auch einen Nutzen abwerfen müssen. Wir glauben, es nachgewiesen zu haben, dass man bei kleinerem Konsum häufig mehr verdienen kann, als bei einem grösseren, zumindest ist es bei dem Tabak-Verschleisse der Fall.

Die Lotto-Kollektanten.

Aus den Kreisen der ehemaligen Lotto-Kollektanten gehen uns so viele Zuschriften zu, in welchen unser letzter Artikel eine ganz besondere Würdigung erfährt, dass wir uns bemüht haben, der Bitte vieler Einsender Folge gebend, unsere Meinung hierüber des Weiteren zu sagen. Doch bevor wir dies thun, wollen wir nochmals erwähnen, dass die bezügliche Angelegenheit für das kön. ung. Finanzministerium eine erledigte Sache ist, daher jeder Schritt, der in derselben unternommen wird, auf nichts anderes abzielen darf, als die Gnade des Finanzministers anzurufen.

Nun fragt es sich, ob Se. Excellenz der Finanzminister mit Rücksicht auf dem Umstand, dass eine bereits endgiltig erledigte Angelegenheit nicht Gegenstand einer neuerlichen Amtshandlung sein kann, von dem ihm zustehenden Rechte, Gnade zu üben, auch Gebrauch machen wird, und darauf antworten wir folgendes:

Bereits unser letzter Artikel, welcher sich mit dieser Frage beschäftigt, führt aus, dass die Voraussetzungen, welche man an den Verschleiss der Klassen-Lotterie-Lose geknüpft hat, nicht eingetroffen sind. In Anbetracht dessen, dass man einen ziemlichen Theil der den Kollektanten zu gewährenden Entschädigung in dem Umstande erblickte, nach welchen diese immerhin ein hübsches Einkommen aus dem Verschleisse dieser Lose geniessen werden, hat man denn auch die kleine Bonifikation, die dem Staate summa summarum für alle drei Jahre ca. 60000 Gulden kostet, gewährt und auch die Kollektanten ihrerseits versuchten nicht einmal die Erhöhung dieser gewährten Entschädigung anzustreben. Sie thaten dies jedenfalls aus dem Grunde nicht, weil sie von der Voraussetzung ausgingen, dass sie schliesslich denn doch eines Gewinnes, wenn auch nur in geringem Masse,

theilhaftig werden würden. Indess hat die Folge gelehrt, dass man sich in dieser Hoffnung arg getäuscht hat. Der Verschleiss der Klassen-Lotterie-Lose bringt nichts ein, weil die ehemaligen Lotto-Kollektanten, an welche man bei der Ertheilung des Privilegiums vergessen hat, gezwungen sind, diese Lose aus dritter oder vierter Hand zu kaufen. Indem der Gesellschaft, welche das Klassen-Lotterie-Geschäft gepachtet hat, das Recht eingeräumt wurde, mit denselben in Hinsicht des Verschleisses nach Gutdünken zu verfahren, wurde unwillkürlich ein neues Monopol geschaffen, das nun von den Interessenten vollständig ausgenutzt wird. Die Aktien-Gesellschaft, welche das Klassen-Lotterie-Geschäft betreibt, wollte nämlich ganz sicher gehen und ohne jedes Risiko horrenden Zinsen für das geringe Kapital, das sie investirt hat, einheimen. Dieses Ziel hat sie erreicht, indem sie ihrerseits das ganze Quantum Lose, welches ihr zur Verfügung steht, in feste Hände gab. Selbstverständlich diktierten diese festen Hände nunmehr nach ihrem Belieben und Derjenige, welcher Lose verschleissen will, ist ihnen ausgeliefert. Ursprünglich hatte man geglaubt, dass die Direktion der Klassen-Lotterie verpflichtet werden wird, in erster Reihe die gewesenen Lotto-Kollektanten bei dem Verschleisse zu berücksichtigen. Wäre dies der Fall gewesen, dann hätte füglich von einem Verschleisse der Klassen-Lose gesprochen werden können, so aber sind die ehemaligen Lotto-Kollektanten nur diejenigen, welche sich mit dem Verschleisse der Lose wohl zu beschäftigen haben, jedoch daran aus dem Grunde nichts verdienen können, weil sie selber das Risiko übernehmen, während diejenigen, die keines haben, dabei reich werden.

Das hat sich, wie gesagt, seit Aufhebung des kleinen Lottos heraufgestellt und seine vernichtenden Folgen, welche nunmehr immer sichtbarer werden, haben die ehemaligen 600 Lotto-Kollektanten allmählig ärmer und ärmer gemacht. Es fragt sich nun, ob das kön. ung. Finanz-

ministerium, das denn doch noch immer seine Oberaufsicht auf die Klassen-Lotterie ausübt, nicht durch sein Machtwort hier eine Aenderung hervorbringen wollte. Wäre dies möglich und will das kön. ung. Finanz-Ministerium dies thun, so könnte den schwer geschädigten Lotto-Kollektanten natürlich sehr leicht geholfen werden. Wenn dies aber nicht durchführbar wäre, so glauben wir immerhin, dass bei einem eventuellen Einschreiten der Lotto-Kollektanten unter genauer Schilderung und Darlegung der Verhältnisse Se. Excellenz der Herr Finanzminister aus den angegebenen Gründen einem Gnadennakte nicht abgeneigt sein dürfte. Auf die Frage einiger ehemaliger Lotto-Kollektanten, welchen Rath wir ihnen geben, darauf können wir nur antworten, dass es in erster Reihe darauf ankommt, ob die Lotto-Kollektanten in corpore eine solche Aktion einstimmig wünschen und auch einzuleiten gewillt sind. Ist dies der Fall, dann kann ihrer gerechten Bitte nur das günstigste Prognostikon gestellt werden. Wir, für unseren Theil, sind gerne bereit, sie darin zu unterstützen und thatkräftig mitzuwirken, wenn es gilt ihre Lage dadurch zu verbessern; gleichwohl müssten wir unsere Mithilfe mit Bedauern versagen, wenn einzelne Lotto-Kollektanten dieselbe an uns richten. Wir glauben, dass es jedem Menschen, und gehörte er auch welchem Metier immer an, daran gelegen sein muss, dass er seine Interessen, die mit seinem Fortkommen so eng verquickt sind, wie hier, zu wahren versteht. Nun aber erheischt dies natürlich Mühe und Ausdauer, die angewendet werden müssen. Auch sind derartige Bitten, selbst wenn sie die gerechtesten sind, nur ausführbar, wenn sie von der Gesamtheit der Interessenten ausgeht. Demnach können wir den gewesenen Lotto-Kollektanten nur rathen, sie mögen untereinander ihre Angelegenheit besprechen, untereinander darüber schlüssig werden, was sie zu thun beabsichtigen. Den Weg, welcher eingeschlagen werden soll, haben wir ja gezeigt und

werden wir nicht ermangeln auch noch andere Wege zu ermitteln, welche zum Ziele führen, wenn die Kollektanten selber unter sich einig sind.

Briefkasten der Redaktion.

Herrn S. W. in S. Eine Umschreibung ist nicht zulässig. Wenn irgend welche Aenderung sei es durch Todesfall oder anderer Gründe eintritt, wird von Seite der Finanzdirektion der Konkurs behufs Besetzung der Grosstrafikantenstelle ausgeschrieben; dann erst können auch Sie darum einreichen, jedoch natürlich nur im Sinne der Konkursauschreibung.

B. H. in K. Wenden Sie sich an das Finanzministerium.

Hilfsredakteur: Ferdinand Heital.

Mörathon

ist eine Mischung imprägnirter aromatischer Kräuter für Pfeifen- und Zigarettenabak.

Öfter als einmaliger Versuch nicht nötig, um jedem Raucher unentbehrlich zu sein.

Rauchern überhaupt ärztlich empfohlen

Auf 6 Theile Pfeifenabak od. 4 Theile Zigarettenabak ist ein Theil Mörathon zu nehmen.

Tabak, damit gemischt, verliert den breienden, beissenden Geschmack.

Höchst schädliche Wirkungen des Nikotins auf den Magen werden dadurch paralytirt.

Original-Pack. à Packet 30 kr. Probe-Pack. 10 kr. Separator Schnitt und Packung für Pfeifen- u. Zigarettenabak.

Nur echt mit Kinderkopf als Schutzmarke.

Probensendung -

10 Packet franko jeder Stadt per Nachnahme von fl. 1.26.

Für Wiederverkäufer sehr einträglich.

Alleiniger Erzeuger:

TODOR MÖRATH, D. Ö. G. U. G. A. Z.

Haupt-Depot für Ungarn und Nebenländer:

JOHANN DVORZSÁK

Budapest VI., Gyár-utca 43.

„LE GRIFFON“

„LE SUBLIME“

anerkannt bestes und feinstes echt französische

ZIGARETTENPAPIER.

Unentbehrlicher Artikel in den k. u. Tabak-Gross- und Kleintrafiken!

LOHNENDER VERSCHLEISS,
weil von Jedermann verlangt.

GENERAL-DEPOT:

GOLDZIEHER GÉZA

Budapest, V., Sas-utca 29. szám.